

Нема „пречица“ за постизање мира на Блиском истоку, истакао је председник Сједињених Америчких Држава (САД) Барак Обама у обраћању у Генералној скупштини Уједињених нација, и одбацио најаву Палестинаца да ће да траже признавање своје државе у светској организацији нација.

„Пре годину дана за овом говорницом пожелео сам независну Палестину. Веровао сам, и још верујем да Палестинци заслужују да имају своју државу. Такође рекао да прави мир може бити постигнут само између самих Израелаца и Палестинаца“, подсећа председник Обама.

Шеф Беле куће наглашава да сада, годину дана касније, и упркос интензивним напорима САД и других земаља, те две стране нису решиле своје несугласице. Он је подсетио да је у мају предложио нову основу за палестинско-израелске преговоре.

Обама је тада рекао да основа за преговоре треба да буду границе палестинске државе на основу линије одређене примирјем из 1967. године, уз договор две стране о размени територија. Израелски премијер Бењамин Нетанијаху је тада одмах одбацио то као основу за преговоре и рекао да су такве границе за Израел „неодбрањиве“.

„Та основа је јасна и цео свет је познаје. Израелци треба да буду уверени да ће сваки споразум у обзир узети њихову безбедност. Палестинци заслужују да знају територијалне основе своје државе“, нагласио је амерички председник у говору пред Генералном скупштином УН.

Он је међутим истакао да се жестоко противи сваком покушају Палестинаца да добију признање државе тако што ће се обратити Савету безбедности УН, као што је најавио палестински председник Махмуд Абас.

„Уверен сам да не постоји пречица за окончање сукоба који траје деценијама. Мир неће бити успостављен декларацијама или резолуцијама у УН. Да је то тако лако до сада би

то већ било урађено", рекао је Обама.

Председник САД има заказане састанке с палестинским председником Абасом у покушају да га одврати од иницијативе у Уједињеним нацијама. Председник Абас најављује да ће у петак поднети свој захтев за примање Палестине као пуноправне чланице УН.

Барак Обама о истој теми разговара са израелским премијером Бењамином Нетанијахуом.

„Либија је лекција о томе шта међународна заједница може да постигне уколико се држимо заједно," поручује председник Обама шефовима држава и влада. „Као што сам рекао на почетку овог процеса, не можемо а и не треба да интервенишемо сваки пут када се на свету појави неправда. Ипак, истина је и то да некада дођу времена када би требало или је требало да покажемо вољу да спречимо убијање недужних у застрашујућем броју. Заувек ће нас прогонити зверства која нисмо спречили и живот људи које нисмо спасли. Овога буте је било другачије. Овога пута, ми смо, кроз Уједињене нација, скупили храброст и вољу да заједно делујемо.”

Председник САД је такође поздравио то што је Арапска лига тражила интервенцију у Либији коју су одобриле УН, као и „арапске нације које су се придружиле коалицији као равноправни партнери”.

Барак Обама обећава даљу подршку САД војној мисији НАТО-а и хуманитарну помоћ, док народ Либије позива да одбаци „насилни екстремизам” на путу демократске транзиције.

„Народу Либије: ово је ваша шанса”, закључује Обама. „Данас свет говори заједничким гласом: стајаћемо уз вас док будете испуњавали обећани тренутак, док крочите ка слободи, достојанству и прилици коју заслужујете.”

Председник Обама је свој говор на 66. заседању Генералне скупштине посветио и

другим питањима, попут „Арапског пролећа”, поздравивши „рушење аутократских режима” у Египту, Либији И Тунису, уз подршку сличним реформским покретима Бахреину, Јемену и другим земљама.

Барак Обама је такође подсетио на важност борбе против глади у Африци, као и подршку борби Европљана да сузбију фискално-економску кризу, и мерама за борбу против климатских промена свуда у свету.

Говорећи о другим стратешки важним проблемима, први човек америчке администрације нагласио је „да плима ратова јењава”.

„Када сам преузео дужност, око 180.000 Американаца је било у Ираку и Авганистану. До краја ове године, тај број ће бити пресечен на пола, и наставиће да се смањује. То је од критичне важности за суверенитет Ирака и Авганистана, и за снагу САД, да бисмо код куће градили нацију.”

Барак Обама оцењује да је вера да се промене остварују насиљем прошла када је умро вођа ал-Каиде Осам бин Ладен. Деценију за нама је оценио као „тешку” и додао: „Данас стојимо на раскршћу историје, са шансом да одлучно кренемо пут мира.”

Аналитичари део говора оцењују као покушај да се донекле ублажи утисак о САД као велесили која је протеклих деценија све решавала по систему „снага доноси правду”.

У документу који је пратио говор председника САД, Бела кућа наводи „конкретне резултате” којима су УН допринеле „циљевима спољне политике САД И америчкој безбедности”:

- најстроже могуће санкције против Ирана и Северне Кореје;

- напори да се заустави пролиферација нуклеарног наоружања и материјала;

- интервенција у Либији и потоњи напори да се помогне политичка транзиција;

- мирна независност Јужног Судана;

- помоћ УН у Авганистану и Ираку.

(Бета)